

פרישת בראשית

לכשעצמו הוא גם עתה אין ואפס, וכל קיומו הוא משום שהקב"ה מהווע אוטו – בתמידות, וממילא הרי כל מציאותו – אלקות.

ג. לפי האמור יובן שאמנם שבת בראשית משפיע על כל השנה, משום שוכירת "בראשית בראש" היא יסוד עבודה השם לכל השנה.

– כဆם מישראל רוצה לעשות גם את עיסוקו החמרי "כל" לאלקות, ונדמה לו שמבhinת סדרי טבע העולם

קשה הדבר או שאין זה אפשרי, הרי, כשהוא מעלה בזוכרנו את הידיעה שלעולם ה' דבר נצב בשמות", שלאמתו של דבר אין בשמות", שלעולם בכלל, ומה שיש מציאות של עולם בכלל, בדעותיו ידי א/or" ולבן "ויהי אור", וכך גם בשאר עשרת המאמרות הוא משום ש"קדושא בריך הוא אסתכל באוריותה וברא עולם"⁶ – הקב"ה הסתכל בתורה בעשרת המאמרות) וברא את העולם.

או הינה זו, שככל קיום ומציאות העולם הוא רק על ידי העשרה מאמרות שבתורה⁷, מביאה לדעת שלא יתכן שמציאות העולם מפיעעה לקיום המצוות, כיון שבתורה זו עצמה כתוב "אנכי הו" אלקי"⁸ וכל תרי"ג המצוות.

א. ידוע פתגם רבותינו – נשיאי חב"ד – ¹ ששבת בראשית משפיעה על השנה כולה, וכפי שאדם מציב את עצמו בשבת זו – כך הוא מתנהג בכל השנה.

– למה דוקא בשבת בראשית תלוי הדבר? מדוע לא במתן-תורה? והרי גם הפרשיות הרבות שמופיעות בהן מצוות שאינן מוזכרות בשאר הפרשיות – נוגעות לכל השנה? מהו המוחיד שב"שבת בראשית"?

ב. העובדה ש"בראשית בראש אלקים את השמים ואת הארץ", ככלומר, שהקב"ה בראש העולם כלו מאין ואפס המוחלט² – מוליכה בהכרח³ למסקנה שהבריאה מתקיימת מחדש בכל עת ובכל רגע.

התידוש העצום שנתחדש בששת ימי בראשית, שמאין ואפס המוחלט נוצרה מציאות "יש" – חל מחדש בכל רגע ורגע. תדייר נוצרת התהווות חדשה.

כפי שמוסבר בתניא⁴ בארכיות בפירוש הפסוק "לעולם ה' דבר נצב בשמות"⁵ שלאמתו של דבר הרי הנברא

(1) ספר המאמרים ה'תשי"א דף 59 (בתורתה של הבעש"ט).

(2) דלשון בדיאה מורה על יש מאין. רמב"ן על התורה, ע"פ בראשית בראש.

(3) ראה תניא ח"ב פ"ב.

(4) ח"ב פ"ג.

(5) תהילים קיט, פט.

ה. מנהג יישראל הוא שבשבת בראשית מוכרים "מצאות" – עליות לתורה – לכל השנה.

הענין שבעליה לتورה הוא כפי שאמר הרבי – כ"ק מו"ח אדרמוץ' – שבשבועת עליה לتورה מתعلا האדם גם ב"תחתים שניים ושלישים" ולמעלה מותה. פירוש הדבר: שואת היא עליה גם בנפש, רוח, נשמה, חי' ויחידה¹³ – עד התקשרות עצם הנשמה עם עצמות אין-סוף ברוך הוא (עם הקב"ה כביכול בעצמו).

זה גם טעם הרבר שלמרות שבתלמיד תורה שבבעל-פה אין לברך CSLא מבינים את הנלמד¹⁴ – הרי בעליה לتورה מביך גם עמי הארץ "דלא ידע Mai קאמער", משומש שאפי אם כאן למטה אינו מבין, אבל בעלית הנפש, רוח ונשמה, חי' ויחידה למעלה הוא מבין, והשגה זו גמישכת למיטה – "מרקא" – תורה שבכתב – קורא ומישיך¹⁵.

וכיוון שהעולם קשור בתורה, כאמור: קוב"ה אסתכל באורייתא וברא עלמא, והתורה נקראת "דףtraitot ופנסאות"¹⁶ – הרי מועילה העליה לתורה גם ב�性יות.

ו. כשם שהדבר הוא ביחס לעליות לתורה בימי שבת ושני וחמשי, שהתחילה לכך היא בשבת בראשית –

כשהאדם מגיע למסקנה שמצוות העולם היא תורה – הרי גם בלבתו ברחוב, ובהיותו בעסקיו הוא משנן מאמד רוז'ל, פרק תחליט, פרק משנה, פרק תניא. ובכל פעולה טובה שנעשה על ידו הריחו מכريع את העולם לכף זכות⁹. כלומר: הכרתו והתמקותו במשמעות הפנימית של "בראשית בראש אלקים את השמים ואת הארץ" מביאה לידי כך שהדבר משפייע ביחיד לכל "השמים והארץ וכל צבאים" – לכל הבריאה.

ד. כוונת הפתגם שבשבת בראשית משפיעה ונוגעת לכל השנה¹⁰, היא ביחס לכל העניים, حق רוחניים והן גשמיים.

כי הידיעה והכרה ב"עולם הוי" דברך נצב בשמיים" נוגעת לא רק בעבודה הרוחנית, כי אם גם מסייעת להסרת הדאגות בקשר לעניים גשמיים. וכפי שאומר ב"תניא" שהdagot על חסרון בני חי' ומזוני באה מהמת שכחה שהכל בא מיד הקב"ה¹¹.

ברם, כשיוכור האדם תמיד שהכל בא מיד הקב"ה בכל עת ובכל רגע – לא יdag שכן הוא יודע ש"מאטו לא יצא הדעות"¹², כי אם טוב. וכשהכרה זו תיקבע בנפשו – יראה גם בעני בשר את הטובה בטוב הנראתה והנגלה.

* * *

(9) קידושין מ, ב.

(10) שנה מל' שינוי – כל השנה, כל השינויים.

(11)agara'ק ס' י"א.

(12) מפי עליון לא תצא הרעות (איicha ג, לח).

(13) ב"ר פ"ז ט.

(14) מג'יא ס"ס ג.

(15) ראה לקו"ת ויקרא ה, טע"ב.

(16) ב"ר פ"א, א.

בתורת החסידות מבואר ההבדל בין טל למטר¹⁸, שטמר תלוי בעבודת הנבראים וצריכים להתפלל על גשמי. ואילו טל בא ב"אתערותא דלעילא", טל לא מייצר¹⁹, וכיון שטמר תלוי בעבודת הנבראים – יש בו קושי יותר.

זה גם ההבדל בין תקופת הקיץ לתקופת החורף: קיץ – ענינו הטל, "אתערותא דלעילא", וחורף – מטר, גשם – "אתערותא דלחתא", ולכון החורף הוא קשה יותר.

עוד הבדל בין ימי הקיץ לימי החורף: בקיץ מאיר ברוחניות בתוקפו "שמש ומגן הווי" אלקיים²⁰, ולכון מאיר גם המשמש הגשミת בתוקף, ביחס בתקופת תמוז, ואילו בחורף אין הדבר כן, חורף הוא העת של עבודה בדרך "אתערותא דלחתא".

הרבי – ב"ק מו"ח אדמור"ר – אמר פעם שבקיץ קלה עבודה השם מאשר בחורף.

שבת מברכים מריחשון, היא נתינה כה לחודש הגשמי. שבת מברכים מריחשון חלה הרי בחודש תשרי, ²¹חודש השבעי המושבע בכלל²² (השביעי לחודש ניסן), ומכאן הסיווע לעבודת החורף, שעל אף היותה "אתערותא דלחתא" תשורה בה "נתינה כה" זו.

(18) ראה לקוטי ד"ה האינו השמים (עג, א. ואילך).

(19) תענית ג, א.

(20) תהילים פד, יב.

(21) ויק"ר כת, ח.

כך גם ביחס ללימוד התורה, ישנה האפשרות בשבת בראשית לכל אחד להזדרז ולהתקבל על עצמו תוספת בלימוד התורה הנגלית ותורת החסידות.

כלומר: נוסף לקביעת עתים נוספים לתורה שככל אחד קיבל על עצמו משך חדש תשרי – קיבל בשבת בראשית על עצמו תוספת בקביעות יום יומית, הן בלימוד הנגליה והן בלימוד החסידות. ולימוד החסידות צריך לכלול גם חלק מפרשת השבוע – ב"תורה אור" וב"לקוטי תורה"²³.

יתן השיעית שככל אחד קיבל על עצמו בהתאם ליכולתו האמיתית, וככפי שרש נשמו.

והקבלת בשבת בראשית בכחה לסייע ביצוע הדבר בפועל משך השנה, תוך שחרור מטרתה יתרה, ועל ידי זה תושפע גם גשמי – בבני, חי ומזוני רווחה.

דבר במלות ה"קיצורים". תמצית האמור הוא:

על כל אחד לקבל על עצמו שיעור נוסף לכל יום, הן בלימוד הנגליה והן בלימוד החסידות.

* * *

ג. השבת מברכים חדש מריחשון. הטעם לכינוי חודש זה "מריחשון" הוא, להיווטו קשר בעונת הגשמי²⁴.

(17) תורה אור, לקוטי – דרושים חסידות מדמוניין הוקן בעלי התניא ושו"ע, על פרשיות השבוע.

(17*) עיין עורך, ערך מריחשון.

ליקוטי**בראשית****שיחות**

ועם ביצוע עבודות החורף, משפיעה כל השנה כולה בగשמיות וברוחניות גם שבת מברכים מר'חxon שבתשי, על ייחד.

(משיחת ש"פ בראשית תשט"ז)

